

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 77.

7 Ljubljani, v torek 7. aprila 1891.

Letnik XIX.

Rudarski shod.

I.

S tem naslovom je objavil včerajšnji „Slov. Narod“ članek, v katerem omenja važnosti vseobčega rudarskega shoda v Parizu, kjer zastopa milijon rudarjev 99 odposlancev, med katerimi je iz Avstrije samo jeden kot zastopnik blizo 100.000 rudarjev avstrijskih. Ta shod je mednarodni in odposlanci na tem shodu so socijalisti in socijalizem, ki ga gojé ti zastopniki, je brezdomovinski, ozira se jedino le na gmotno razmerje rudarjev, kar je popolno umevno. Zakaj gladni se ne povprašujejo med seboj: Ali si Slovenec, ali Nemeč, ali Anglež itd.? pač pa: Kje bi se dobilo kaj zasluzka, kaj kruha? To je brezdomovinski socijalizem, katerega rudarski zastopniki so se zbrali zadnje dni v Parizu.

„Narod“ opisuje velik pomen tega shoda, rekóč: Naj si ima Pariški shod že koj sedaj svoje dejanske posledice, ali naj ga je le zmatrati začetkom in temeljem vkupne organizacije rudarjev vseh evropskih držav — velikega pomena mu ne gre odrekati.“ — Nekaj vrstic za tem pa piše „Narod“: „Brezdomovinski socijalizem pa bodemo pobijali odločno, ker je le-ta najnevarnejši sovražnik narodnostnega našega prizadevanja.“ Kako se pač to vjema? Malo poprej se hvala poje shodu, kjer se odločno zastopa brezdomovinski socijalizem, tukaj pa se odločen boj napoveduje istemu brezdomovinskemu socijalizmu?!

Le taki zmešani glavi je mogoče zapisati tudi te-le vrstice: „Najstrastnejši nasprotniki socijalističkim naukom so pa zopet klerikalci vseh narodov in dežel, ki bi tako radi obnovili srednjeveške družvene razmere, in kader brumni naš kolega pri „Slovenci“ ne vé s čim napolniti svojega lista predalov, tedaj poišče iz svoje zaloge proti socijalističkim naukom, po katerih naj se vse siloma prevrže v človeški družbi, po katerih je imetje skupno, kjer med tvojim in mojim ni nobenega razločka, za take socijalistiške nauke se seveda ne moremo ogrevati „klerikalci“ kakor tudi ne „Narodova“ góspóda. Dalje bi vprašali zmešano glavo pri „Narodu“, ki je zveržila ta konfuzni članek, v katerem si stavek za stavkom medsebojno nasprotujeta in se pobijata: Kdo pa je provzročil sedanjí žalostni položaj delavskih stanov? Kedo pa vlada zadnjih trideset let skoro brez izjeme po vseh evropskih državah? Ali niso liberalci skoraj povsod na krmilu? Ali niso torej uprav liberalci zakrivilí teh žalostnih razmer? Ali ni to očitno vzlasti v Avstriji? In zakaj se delavski stanovi na Dunaju odvrtačajo od liberalcev in se družijo s „črnim princem“ Liechtensteinom, s kapelanom Latresko in drugimi konservativci, ako so „klerikalci“ taki nasprotniki ljudskemu blagostanju? — Ali niso ravno liberalni zakoni o svobodni konkurenciji v trgovstvu in obrti zakrivilí sedanje revščine med obrtniki? Te zakone so skovali bogatini zato, da so sami prevzeli velike obrti, akoravno se jih niso učili, ravno po tem potu uničujejo malega trgovca in obrtnika.

Namesto, da bi pa „Narod“ resnici na čast ošibal ta pogubonosni kapitalistični liberalizem, zadira se v „klerikalce“, češ, ti so najstrastnejši nasprotniki socijalističkim naukom. — Gotovo je, da smo konservativci nasprotni socijalističkim ali komunističkim naukom, jednako gotovo pa, da so ravno v Avstriji konservativci največji prijatelji socijalističkim naukov krščanskih, po katerih je jedino mogoče potom zakonodaje vrvnati po liberalizmu razdejane sedanje družvene razmere. — Naj bi bil šel članek na prvi ali drugi katoliški shod na Dunaj, ali naj bi vzel v roke obsežna poročila o tistih shodih ter

prebral natančno, kaj vse se je presojalo v odseku za socijalne razmere, koliko se je tu govorilo in sklepalo o sredstvih, ki bi zboljšala gmotno blagostanje obrtno-delavskih stanov. Bili so pri teh obravnavah navzoči prvi avstrijski krščanski socijologi, ki so pa h kratu tudi toliko črnjeni „klerikalci“, tedaj bi ob taki priliki ne mogel udrihati po „klerikalcih“ in s tem po svetu bobnati svoje grozne nevednosti o socijalnih zadevah.

Za obrtnike in delavce sploh se je v zakonodajnih zborih storilo žal še jako malo, tudi v Avstriji ne veliko; vendar da se je sploh kaj govorilo in nekaj storilo v avstrijski državni zbornici na korist obrtno-delavskih stanov, zato imajo prvo in največjo zaslugo ravno „klerikalci“, kateri so z veliko vednostjo, zgovornostjo in vstrajnostjo sodelovali pri sestavi novih obrtnih zakonov.

Da ti novi obrtni zakoni ne ustrezajo željam obrtnikov, to nam je znano, to so že „klerikalci“ pripovedovali v državnem zboru tedaj, ko so se sklepali ti zakoni. Vzrok pa so bili kapitalistični liberalci, katerih spletkam se je posrečilo, da so prodrli z marsikaterimi spremembami v zakonu, ki so vzele blagodejen vpliv vsemu zakonu.

Mi moramo torej prav odločno ugovarjati, kakor da bi bili konservativci nasprotniki blagostanju ljudstva, dasi se seveda ne morejo ogrevati za socialno-revolucijske namere socijalistiške delavske stranke, pač pa hočejo žalostne razmere vrediti na krščansko-socialni podlagi. — Kako da je vzlasti gledé rudarjev „Slovenec“ spolnoval svojo dolžnost, in kako po krivici mu „Narod“ v tem oziru meče polena pod noge, o tem v prihodnjem članku.

Razstava v Budimpešti.

V Budimpešti so že začeli priprave za veliko razstavo, ki se priredi povodom tisočletnice ogrske države, katera se bode slavila čez štiri leta. Poka-

LISTEK.

Kriva pota.

(Povest. Spisal V. Fl. Goriški.)

IX.

To Kregarjevo povest o zakladu črnega Jurija poslušali so tihotapci z odprtimi ustmi. Ko pa je končal, nastal je dolgočasen molk.

„Ali kdo od vas vé za takošen kraj, kakor nam ga je Kregar opisal?“ vprašal je Jorčan svoje tovariše.

Vsi nekoliko časa molčé, naposled se oglasi Janez:

„Kaj bode Kregar? Je že zopet kje kako neumnost pobral in misli, da mu bode mo verjeli. Ko bi bilo to res, jaz stavim svojo glavo, da bi ga ne bilo sedaj med nami. Ko bi bil tudi zaklad na koncu sveta, preiskal bi bil gotovo celo zemljo, da ga najde.“

„Skoro res ne bode nič,“ odgovori Janezu že bolj star, suh tihotapec. „Jaz sem se že tako veselil in si mislil, no, sedaj pa lahko poiščemo zaklad, potem pa imamo vsi dovolj. Ne bo se treba dalje mučiti. Star sem že. Tudi sem že čul nekdanj o zakladu pod kolovško razvalino; pripovedovali so oni, kateri so ga poskušali vzdigniti. Že so ga imeli v rokah, pa jim je hipoma zopet izginil, tako,

da za njim ni bilo ni duha ni sluha. Zaklad se more dvigniti le kvaterni petek, ali pa na kresni večer, in pri tem se ne sme ničesar govoriti. Na kresni večer sta šla dva z rovnici k razvalini. Ko je bilo že proti polnoči, začela sta kopati. Kakor sta pozneje pravila, — tudi jaz sem to čul od njih, — prikazavale so se jima čudne in grozovite pošasti. Toda ona se nista dala premotiti, pridno sta kopala in srečno prikopala do nekake kleti. Tu se jima pokaže več sodov napoljenih s samimi križavci. Začela sta si polniti žepe. Kar se spozabi mlajši in pravi od veselja: „Zdaj ga pa imava.“ — Na te besede začujeta grom, vse pade skupaj, ona dva sta pa bežala, kolikor sta mogla, proti domu. Od strahu sta zbolela in malo potem umrla. Še pred smrtjo pa sta vse natančno razložila, kje da sta bila kresno noč in kaj se jima je prigodilo.

Nato je malo potihnilo poželenje po zakladu. Čez nekoliko let so pa vendar zopet šli kopat nesrečni zaklad. Bilo jih je pet, in vsi so sklenili molčati, naj bode, kar hoče. Vzeli so seboj tudi voz, da bi ves zaklad lahko odpeljali. Srečno so odkopali kamenje ter prišli do kleti v razvalini. Ko so zagledali blesketajoče se zlato, molčali so ter si z znamenji dajali povelja. Srečno so naložili več sodov na voz, napolnili si žepe ter potem skušali polagoma peljati navzdol.

Nekoliko časa je bilo dobro. Kar se konja ustavita ter nočeta dalje iti. Tepli so ja z bičem, toda

zastonj. Tedaj zakriči nekdo izmed njih: „Hi, ali bode te vozili leni mr...“ Kar začujejo zopet močan grom in voz s konji vred se je pogreznil v hrib in več ni bilo sledu za njim.“

Tihotapci so to tako zvesto poslušali, da so pozabili celó na jed in tobak. Začeli so tudi obe povesti preresetavati. Vsem je bolj ugajala Tonetova nego Kregarjeva povest, vendar se jim je ta zdela bolj verjetna.

Celó kuhar Janez je to priznal; čeravno se s Kregarjem nista posebno dobro gledala.

Tihotapcem bi bilo že zdavnej čas dalje iti, vendar so še obsedeli poleg ognja in dolgo časa ugibali, kje bi se našel tak kraj, kakoršnega je stavec popisal. Vendar so si zastonj belili glave.

X.

Jurij je zvesto poslušal pripoved Kregarjevo. Tudi njega je mikalo poiskati zaklad.

„Ali tudi ti meni ne verjameš?“ vpraša ga naposled Kregar. „Janez misli, da je Bog vedi kaj, ako mi ugovarja. Ali bi se ti ne potrudil za denar, ko bi vedel, kje je zakopan?“

„Branil bi se ga gotovo ne,“ odgovoril mu je Jurij smijoč se. „Saj ne škoduje nikomur, če se tako brez truda dobi. Tudi jaz šel bi pogledat, ko bi vedel za takošen prostor.“

Kregar sel je na to v senco bolj oddaljenega hrasta ter se oziral na vse strani spuščajoč dimove

zale so se pa takoj v začetku težave. Napraviti hočejo veliko razstavo, da se dostojno pokažejo pred svetom in privabijo v ogrsko prvostolnico mnogo tujcev, da bi prišli občudovat napredek Ogrske. Ložje pa je bilo skleniti, da se razstava priredi, nego se dá ta misel izvršiti. Ogrska je daleč zastala za zapadnoevropskimi deželami. Ogrska velika obrt se je jela še-le zadnji čas nekoliko razvijati, ko se iz državne blagajnice trosijo tisoči in tisoči zánjo. Vapeh državnih podpor pa nikakor ni primeren žrtvam. Domača obrt je na Ogrskem pač nekoliko bolje razvita, ali dotični kraji, koder cveté domača obrt, neso madjarski. Bati se je treba gospodom v Budimpešti, da bi tujci na razstavi v Budimpešti spoznali, da je ves napredek na Ogrskem le delo nemadjarskih narodnosti in tako izgubili vse spoštovanje do madjarske mogočnosti.

Kmetijstvo je na Ogrskem nekoliko na boljšem nego obrtnija, ker se nahajajo vsi pogoji za kmetijstvo, ali vendar se Arpadovim potomcem tudi ni posrečilo je toliko povzdigniti, da bi se mogli meriti s kmetijstvom v zapadni Evropi. Da, celó slovanski narodi na Ogrskem so Madjarje prehiteli v tem oziru.

Ker z domačimi izdelki in pridelki ni lahko na Ogrskem razstave prirediti, da bi bila količkaj dostojna taki slovesni priliki, prišli so nekateri na misel, da bi priredili mejnarodno razstavo. Taka razstava bi se utegnila pač dobro obnesti; Angleži, Francozi, Nemci in Čehi bi poslali svoje izdelke in pridelke, pa tudi ruska država bi se je utegnila vdeležiti. Mnogo ljudi bi prišlo potem v Budimpešto razstavo občudovat in po vseh evropskih listih bi se obširno opisaval in proslavljal velik napredek današnjega časa. Taka razstava stala bi sevéda tudi mnogo denarja, ali tudi za to bi se ogrska vlada dosti ne zmenila. Kadar gre pred svetom pokazati madjarstvo v vsem svitu, se ogrskemu finančnemu ministru ne smilijo milijoni. Dobili bi se kmalu židovski kapitalisti, ki bi denar posodili, če ne za nizke, pa za visoke obresti. Na deset ali dvajset milijonov novega državnega dolga tudi ne pride.

Gospodje v Budimpešti so pa vendar opustili že misel na mejnarodno razstavo in zadovoliti se hočejo vendar-le z razstavo v ožjih mejah, z deželno razstavo namreč. Premišljati so jeli, da se niti Nemci v Berlinu svetovne razstave prav prirediti ne upajo. Večkrat so jo že napovedali, pa so vselej to misel opustili. Bojé se namreč, da bi izdelki drugih narodov zatemnili nemške. Madjarska industrija se pa z nemško tudi primerjati ne more. Če se Nemci bojé, da bi se njih izdelki in pridelki na taki razstavi poizgubili, kaj bi še-le bilo z madjarskimi. Obiskovalci bi občudovali le angleške, francoske in druge evropske izdelke, za madjarske bi se pa niti ne zmenili.

Pa še nekaj hujšega bi se utegnulo pripetiti madjarskim prevzetnežem. Na razstavo poslali bi svoje izdelke in pridelke tudi Čehi, Poljaki, Rusi in balkanski Slovani. Napredek je zadnji čas v teh deželah velikansk. Domača obrt je pa mej Slovani

že od starih časov tako razvita, kakor nikjer drugod. Občudovaje izdelke slovanskih rok in slovanskega uma bi se zapadni Evropeci preverili, da smo Slovani v kulturi že daleč pustili Madjare za seboj. Razstava v Budimpešti bi utegnila pripomoči, da bi Slovani si pridobili več ugleda, Madjari pa ga izgubili.

Da se to ne zgodi, hočejo prirediti skromno deželno razstavo. Delo zanjo bodo takoj začeli. Že danes vemo, kako bodo skušali stvar vravnati. Uveli bodo več tujih izdelkov in jim pridejali madjarske znamke ter jih razstavili za svoje. Posebno se bodo pa prizadevali, da pridobe ogrske Slované, da se vdeležé razstave in svojim izdelkom pritisnejo madjarske napise. Tako bodo zopet Slovani pomagali poveličevati madjarsko slavo. Evropski svet, ki pride na razstavo, dobil bode vse napačne vtise o madjarski kulturi.

Ker na Ogrskem le madjarščina vzlic v ustavi jasno zagotovljeni enakopravnosti velja za uradni jezik, najbrž slovanski napisi v razstavi dovoljeni ne bodo.

Ogrski Slovani so pod madjarsko vlado že skušali toliko bridkega, da nemajo prav nobenega poudara proslavljati to tisočletnico. Zato je pa po našem mnenju dolžnost vseh slovanskih rodoljubov delovati na to, da se noben Slovan te razstave ne vdeleži. Treba je poučiti slovansko prebivalstvo, da bi Madjari z razstavo le sami si pridobili več veljave pred svetom, da bi potem še lože zatirali druge narodnosti. Slovani ogrski se ne smejo dati zapeljati s tem, da se jim bode morda obetalo, da bodo imeli sami dobiček, če se svet seznaní z njih izdelki. Madjarski mogočnejši in židje bodo že znali vse stvari tako zasukati, da bodo dobiček imeli le sami. V slovanskem interesu je, da bi svet spoznal duševno uboštvo in kulturno zaostajanje madjarskega naroda, kajti Madjari bi potem zgubili moralno oporo, ki jo imajo kot kulturni (?) narod v Evropi in ne mogli bi več tako zatirati raje slovanske.

Je li mlačna mlajša duhovščina do slovstva?

Nekateri rodoljubi naši so se često izjavili, da je sedanja mlajša duhovščina do slovstva in narodnih podjetij zeló mlačna. To predbacivanje se često pojavlja i v slovenskih, duhovščini sevéda ne preveč prijaznih listih. Mlajši duhovniki bajé, dasi so na gimnaziji rodoljubno (?) in v idejnih (?) vzgojevanji, v praktičnem življenju hitro pozabljajo na vse; za leposlovje se ni ne brigajo niti s peresom in je ne podpirajo tudi gmotno. Le malo je čitati po novinah, da je kak mlajši duhovnik dal kaj za kako narodno podjetje, vpisal se v narodna društva in prispeval z darovi.

Prej je bilo to drugače; starejši duhovniki so neki bolj podpirali literaturo! S takim očitanjem je gotovo bolešno prizadeta mlajša duhovščina. To zadevo treba vsestransko temeljito uvažati; da bi se pa ne godila rodoljubni mlajši duhovščini naši krivda,

navajamo brnski „Hlas“, ki nastopno zagovarja moravsko mlajšo duhovščino, rekoč:

„Istina je, da so dijaki vzgojevani v idejnih. Z idejnih in dobrimi nameni stopa tudi vsak duhovnik v javno življenje, v duhovsko upravo. Toda, žal, te ideje kmalu prepodé druge skrbi, kojim se ne more izogniti duhovnik. Malo je duhovnikov tako srečnih, da bi imeli imovite stariše, kateri bi po dovršenih študijah zánje skrbeli še nekaj časa in jim mogli preskrbeti najpotrebnejše stvari. Njih stariši so navadno revni in malo premožni; veseli so, ko je sin dovršil svoje študije, da jim ne treba zánj plačevati.“

In tako se dogaja, da duhovnik prihaja iz študij v duhovno upravo, ki nima najpotrebnejših stvari. Skrbeti mu je, da si pred vsem napravi kako pohoštvno opravilo, potrebno perilo, in si omisli v svojo stroko spadajoče knjige. Brez teh stvari mu skoro ni živeti, hoče li zadoščati svojemu stanu. Od plače svoje, 350 gld., mora dajati za hrano blizu 200 gld., in tako mu ostane za vse leto za druge potrebe kakih 150 gld. Postranskih dohodkov je v sedanji dóbi jako malo. Kaj mu je početi s to malenkostjo?

Pravijo, da rokodelci računajo po gumbih; ker ima pa duhovnik največ gumbov, zaradi tega mora povsod plačevati dobro in šmentano drago. Vsaka reč, katero kupuje duhovnik, je zánj dražja, nego za druge, torej si more kapelan za teh 150 gld. le malo napraviti. Nekaj let traja, predno si kapelan more omisliti najpotrebnejše stvari (pohoštvo, perilo in knjige). Marsikateremu ni toliko ne ostane, da bi si mogel naročiti kak list, in je vesel, če si more izposojevati od svojega župnika novine. Komur pa ostane kak groš, gleda, da si kupi kako knjigo ali naroči časopis, v kojem najde za svoj poklic pomoč in svét; na leposlovstvo še misliti ne more. Prejšnje čase dobivali so kapelani vendar več podpore od ljudij, zdaj so se — zlasti po deželi — te podpore pogubile, ker ljudje sami nič nimajo. Zdaj naj pa kdo reče, ali se more pri takih razmerah zahtevati od mlajših duhovnikov, da bi gmotno bolj podpirali slovstvo, kupovali nove knjige, naročali časopise, društvom in narodnim podjetjem dajali darove? Kdor pozná te razmere, rekel bode: To ni móči!

Pa bi vendar mogli več storiti mladi župniki? Storili bi, da, ko bi — mogli. Če je tako nesijaven in boren kaplanov položaj, čuda ni, da si more le jako malo ali pa nič prigrisposodariti. V sedanji dóbi običajno postajajo duhovniki kmalu župniki. Nova samostojnost večje gospodinjstvo zahteva zopet znatnih izdaj, ker se nič prigrisposodarilo ni, traja zopet nekaj let, da si more nov župnik upravitivo svojo župnijo. Res je, da ima malo večjo plačo, zato pa tudi večje izdatke, tako da sam ne vé, kje bi začel najprej; plačil in prispevkov različnih je toli, da je vesel, če more poravnati neobhodno potrebne troške, o prostovoljnih darovih raje molčimo! Ali si ima izposojevati? Vrhu tega pa navadno pričakujejo stariši, koji so za sina dijaka več potrošili nego za druge

oblake kvišku. Ker se je Jurij že naveličal vednega posvetovanja svojih tovarišev, prisedel se je tudi h Kregarju.

„Od kod je pa Jorčan?“, vpraša ga, da bi pričel pogovor. „Ali vi kaj veste, zakaj je on zašel med tihotapce?“

„Jorčan je bil prej precéj premožen kmet, pa ne vém natančno kje. Naenkrat je prišel semkaj. Ljudje so ugibali, kam je zginil, ter skovali vsakovrstne pripovedke o njem. Nekateri so pravili da je vse svoje premoženje zapravljal, potem pa pustil, ko mu je umrla žena, svojo jedino hčer pri sorodniku Rodétu in zginil, da nikdo ni vedel kam. Saj menda veš, kje je pri Rodétu?“

„Ali ima Rodé še kaj svojih otrok?“

„Nobenega družega nima, kakor Jorčanovo Franico; tako je dekletu ime.“

Kakor se meni zdi, ni Jorčan ničesar zapravljal; vsaj sedaj nima navade, da bi igral ali pa preveč pijačeval. On je gotovo iz kakega drugega vzroka odšel od doma. Škoda za takega moža.“

„Vi ste pa čuden mož“, odgovori mu čez nekoliko časa Jurij. „Druge vedno tako obžalujete, da so zašli med tihotapce, sami jih pa vendar nočete zapustiti.“

„Je že tako na svetu, da vidi vsakdo takorekoč pezdír v tujem očesu, v svojem pa še bruna ne. Toda jaz ne govorim zato o drugih, kakor da bi

hotel sam sebe opravičiti, temveč ker vem, kako hudo je za človeka, če se spomni v sivi starosti, kam je zašel lehkomišelnó v mladosti. Kesal sem se gotovo že večkrat, kakor imam las na glavi.“

„Zakaj pa ste potem prišli med tihotapce?“

„Akoravno še nisem nikomur povedal, kje sem doma in iz katerih vzrokov sem prišel v to družčino, bodem vendar tebi razložil, da se bodeš kdaj spomnil, kako dobre svete ti je dajal Kregar in kam lahko človek v svoji nespameti zabrede. Jaz sem sin premožnih starišev. Doma sem kake štiri ure od tod. Lahko bi ti povedal ime vasi in moje sorodnike, toda tega ne maram, zato da se ne bode mogel nihče pritoževati, da jim sramoto delam. Imel sem bistro glavo. Ko je to spoznal naš župnik, nagovoril je mojega očeta, da me je dal v šolo. V šoli sem lahko shajal; dovršil sem srečno vse šole in imel bi stopiti po želji svoje matere v semenišče. Kakor je sploh v obče povsodi, tako tudi moja mati ni imela večje želje, kakor, da bi jaz pel novo mašo. Proti koncu svojih nauk sem pa zašel po nesreči med slabe tovariše. Ti so me zvalili, da sem hodil z njimi iz gostilne v gostilno. Iz početka me to ravno ni vleklo, toda kmalu sem se navadil. Nekega lepega dne, bila je, še dobro vem, nedelja okoli srede junija, obiščeta me dva tovariša ter me pregovorita, naj z njima grem v gostilno. V začetku sem se branil, rekoč, da moram še nekatere stvari

izvršiti, toda žalibog, da sta me kmalu pregovorila. Zbralo se nas je več. V gostilni smo se vpijanili ter na to vinjeni razgrajali po mestu. Toda kmalu je prišla mestna straža in nas svarila, naj idemo mirno domov. Ker so pa nekateri imeli preveč vina v glavi, začeli so se s stražarji prepirati. Iz prepira pa je v kratkem času nastal pretep.“

„Ker je bila ravno tisti čas huda vojska na Laškem s Francozi pod Napoleonom,“ pripovedoval je Juriju starec čez nekoliko časa, „vtaknili so nas vse v vojaško suknjo. Ti se radi tepo, naj idejo tedaj v vojsko, ondi bodo imeli dovolj priložnosti se pretepati. Vse je bilo zastoj, morali smo iti. Jaz sem kaj nerad poslušal bradatega korporala, toda nihče ni vprašal, ali hočem ali ne, moral sem storiti vse, kar se mi je velevalo. Zato sem sklenil ubegniti. Ko smo šli proti Francozom, pustil sem zvečer puško ter jo potegnil v gozd, sam nisem vedel kam. Po dolgem tavanju prišel sem do doma, a tu so me že iskali; tedaj si nisem upal domov, temveč potegnil sem jo zopet dalje po svetu. Poskušal sem vse, toda po raznih nesrečah sem zabredel med rokovnjače, od katerih me je odgnala, kakor sem že pravil, nesrečna usoda črnega Jurija. Sedaj pa životarim med tihotapci, dokler me bela smrt ne položi v hladni grob. Je že tako na svetu. Mladost je norost, človeku je še le potem vse jasno, ko je že prepozno.“ (Dalje sledi.)

otroke, da se sin spominja starišev in bratov in jim te velike žrtve vsaj nekoliko povrne ter jim pomaga v potrebi in bēdi. Ni li to prva dolžnost sina duhovnika? Ima li najprej dajati drugim, ki za študije njegove niso žrtvovali ni beltča? Da je duhovnik zadoščal najpotrebnejšim dolžnostim svojim, spominja se i vsak rodoljubnih podjetij in slovstva ter je podpira; med tem se pa že postara, in zbok tega pravijo, da so stareji duhovniki požrtvovalnejši in rodoljubnejši nego mlajši.

Mlajši duhovniki bi tudi storili tako, da bi mogli. Kdor te odnošaje uvažuje in ni trdovraten, priznati mora, da mlajši duhovniki večinoma ne morejo več storiti pri najboljši volji.

Da bi bili največji rodoljubi v sličnih razmerah, gotovo bi ne postopali drugače.

Dalje bi mogel kedo še ugovarjati, naj bodo pa mladi duhovniki vsaj s peresom v slovstvu delavnejši. Tudi to se ne more predbacivati mlajšim duhovnikom. Mladi duhovnik — kaplan — je običajno namenjen za pomočnika starejšemu gospodu, kojemu treba vsestranske podpore.

V poslednjih letih so se tako pomnožile šole, da jih je v vsaki župniji nekoliko. Vsled tega porabijo duhovniki mnogo časa za šolo. Vrh tega mora izvrševati dolžnosti duhovnega poklica, pripravljati se za cerkev in šolo in druge obligatne dolžnosti. Kedaj pa more pomisliti, da bi se mogel posvetiti kaki drugi stroki, ko mu nedostaje časa. Ima li še poslovati po noči in žrtvovati zdravje svoje, kolikor mu ga je ostalo iz dijaških let? Dokler ni bilo toli šol, dokler so učitelji pomagali v šolah katehetu, tedaj je bilo možno posvetiti več časa slovstvu, toda pri sedanjih razmerah največ to ni možno.

Neosnovano in krivično je torej tudi od neke slovenske strani, da je mlajša duhovščina naša mlačna do slovstva. Objavili smo ta članek v zagovor duhovščine naše, zlasti mlajše, da se ji ne bode predbacivala mlačnost gledé literature. Smelo trdimo pa, da nijeden slovenski duhovnik i v svojem poklicu pri pastirovanju ni prestal biti rodoljub, in kedar more, rade volje žrtvuje po svoji moči za domovino in slovstvo, samo da se to ne obeša vselej na — veliki zvon!

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. aprila.

Notranje dežele.

Prestolni govor. Časopisi sedaj ugibljejo, kakšen bode prestolni govor. Oficijozna glasila dađe razumeti, da se bode v njem posebno naglašala narodno-gospodarska politika. Nekateri listi celó mislijo, da se bode dalo razumeti, da v novem zasedanju imajo mirovati narodna, verska in državno-pravna vprašanja. Poslednje se nam ne zdi verjetno. Mogoče je, da bode prestolni govor z molčanjem prešel preko teh vprašanj; da bi pa kako dal razumeti, da naj se novi državni zbor ž njimi nikar ne bavi, ni misliti, kajti potem bi nemški konservativci, Slovenci in Čehi več ne mogli podpirati vlade in Taaffe bi moral odstopiti.

Mladočehi. Kakor se kaže, hočejo Mladočehi na Dunaju tirati veliko politiko. Predlagati bajé mislijo revizijo ustave in pa uvedenje občne volilne pravice. Radovedni smo, kako premembo ustave hočejo Mladočehi predlagati, morda izvedenje češkega državnega prava, ki se pa nikakor ne vjema prav z občno volilno pravico za državni zbor. Če se prizna češko državno pravo, bode itak le češki deželni zbor odpošiljal poslance na Dunaj, kakor sedaj državni zbor odpošilja zastopnike v delegacije, ali pa hrvatski deželni zbor v ogrski državni zbor. V takem slučaju bi Čehe pač malo brigalo, kako druge dežele volijo v državni zbor. Vprašanje ob občni volilni pravici bi potem morali izprožiti v deželnem zboru v Pragi. Če pa Mladočehi hočejo kakšno drugačno premembo ustave, izneverili so se državnemu pravu, katero so ob volitvah tako naglašali. Vidi se, da Mladočehi sami prav ne vedó, kaj hočejo.

Vnanje države.

Sveti Stol. Papež bode imel v začetku maja konzistorij in imenoval vrhovnega dvornika mnsgr. Ruffa Scillo kardinalom. Na novo bodeta imenovana kardinala baje tudi nadškof dunajski in nuncij v Parizu. Mnsgr. Ferrata bode baje imenovan za nuncija v Parizu, mnsgr. Jacobini za nuncija v Lizboni in monsignor della Volpe pa vrhovnim dvornikom.

Bolgarija. Policija našla je pri nekem človeku v Sofiji, katerega je ogradila žena, diamitne patrone, katere je imel zakopane na vrtu. Sodí se, da je ta moč bil v zvezi z napadovaleci na ministra Belčeva in so ga torej zaprli. Druzega posebnega pa preiskava dosedaj ni spravila na dan. Več zaprtih oseb so že izpustili, ker se jim ničesa do-

kazati ne more. Belčevi morilci so najbrž že izbežali iz Bolgarije, ali se pa skrili v kakem samotnem kraju.

Vzhodno-rumelijsko generalno guvernerstvo. Oficijozno glasilo ruske vlade „Nord“ in francoski oficijozni so bili prinesli vest, da Rusija hoče evropske vlade opozoriti, da meseca aprila poteče dōba, za katero je bil bolgarski knez imenovan za vzhodnorumelijskega generalnega guvernerja in zahtevati, da se mu pooblastilo več ne podaljša. Sedaj se zagotavlja, da Rusija v tem oziru ni storila nobenega koraka, da so torej bili dotični listi napak poučeni. Ker je pa občno znano, da za „Nord“ piše dopise posebni uradnik v ruskem vnanjem ministerstvu, stvar ni naravnost mogla biti izmišljena, temveč je Rusija nameravala zares to stvar izprožiti. Ker je pa vsled zadnjih dogodkov v Bolgariji Rusija zopet izgubila nekaj vpliva v tej deželi, je spoznala, da sedaj ni ugoden čas za tako akcijo. Evropske vevlasti bi pa razven Francije tudi ne hotele sedaj se mešati v bolgarske zadeve, da ne pride do kaceh zmešnjav v orijentu.

Ruski manevri bodo se letos vršili zopet blizu zapadne meje in bodo tako velikanski, kakor še niso bili nikdar. Da Rusija tako hití z vežbanjem vojske in se vaje vršé baš na zapadu, kjer bodo bojišča, če pride do vojne z Avstrijo in Nemčijo, to vsekako vzbuja nezaupnost na Dunaju in v Berlinu.

Srbija. Srbska skupščina vsprejela je v tiskovni zakon določilo, da listi ne smejo napadati kralja Milana, ker je član kraljeve rodline. Proti tej določbi govoril je jedini Garašanin, glasovalo pa samo šest skupščinarjev. Garašanin se sedaj ne bode mogel po srbskih listih pripraviti z bivšim kraljem.

Delavsko vprašanje v Angliji. Angleška se hoče tudi bolj zanimati za delavsko vprašanje. Te dni sta minister notranjih zadev, Matthews, in pa vodja unijonistov, Chamberlain, na javnih shodih imela govore in razlagala, da se hoče angleška konservativna stranka prizadevati, da povzdigne blagostanje delavcev. Predlagala bode primerne naredbe, da se preskrbi za delavca tudi v starosti in v nesreči. Skrbela bo pa tudi za boljši šolski pouk.

Masava. Menotti Garibaldi, ki je bil precéj časa v Masavi, povrnil se je v Rim. Preveril se je bajé na licu mesta, da Masava nima v trgovskem in kolonizacijskem oziru skoro nobene vrednosti, da ni vredna, da bi Italija še zánjo trosila denar. Garibaldi hoče, kar je videl, pojasniti v parlamentu, in pri tej priliki pričakovati je jako burne debate. Opozicija bode porabila gotovo to priložnost za napade proti vladi.

Gibanje za občno volilno pravico v Belgiji. Belgijski delavci sklenili so še počakati z občnim štrajkom, da vidijo, če bodete zbornici premenili ustavo. Občni štrajk hočejo začeti še-le potem, ko bi zbornici revizijo ustave zavrnili. V zbornici je le malo poslancev, ki bi bili odločno proti razširjenju volilne pravice, le o tem se ne morejo lahko sporazumeti, koliko naj se razširi. Proti občni volilni pravici so posebno zmerni liberalci, to je kapitalistična stranka.

Izvirni dopisi.

Iz Zagreba, 4. aprila. (Raznoterosti.) Te dni je dobila Hrvatska posredovanjem bana svojega znamenito starino, namreč knjižnico grofov Nikole in Adama Zrinjskega. Nikola Zrinjski, ne junak Sigetski, nego ban hrvatski, je glasovit kot pesnik pa tudi junak. On je zadivil vso Evropo s svojimi junaškimi čini v borbah proti Turkom. Ali na žalost vsega krščanstva je nesrečno dokončal svoje življenje. L. 1664 je zaglavil v lovn. Izranil ga je v nekej šumi blizu Varaždina divji merjasec ter je vsled hudih ran umrl. V novjšem času pa skoraj ne verujejo zgodovinarji v to pripoved, nego neki trdijo, da je bil ustreljen ali pa otrovan. Po smrti njegovej pa je prišla knjižnica v roke njegovega sina Adama, in ko je le ta umrl, po ženskem kolenu v posestvo grofov Daunov, po hčeri Adama Zrinjskega in njegove soproge Katarine, rojene grofinje Lamberg. Rodovina grofov Daunov je še dandanes bogata in ugledna, ali neki rodovinski odnošaji so bili vzrok, da se je vse premakljivo blago, kolikor je bilo v naglosti mogoče, razprodalo; pa se je na ta način prodala tudi knjižnica, ki se je nahajala v gradu Vetavi, knjižarju S. Kendeju na Dunaju. Ko je za to ban zvedel, potrdil se je, da se omenjena knjižnica kupi od dotičnega knjižarja, kar se je tudi posredovanjem L. pl. Horvata srečno izvršilo. Knjižnica je že v Zagrebu, pa se bode spravila brzkone v vseučilišneje zgradbi. Tako je za Hrvatsko rešena dragocena zgodovinska starina.

Opisal sem demonstracije, ki so se bile dogodile v našem gledališču radi Doczijeve igre „Poslednja ljubezen“. S tem, da so štirje juristi obsojeni na osem dni zapora, pa še stvar ni dovršena. Tudi Doczi sam se je naznanil, ter intendantu na-

šega gledališča javil, da mu ni po volji, da se je njegova igra predstavljala v našem gledališču; posebno pa ne more odobriti, da se je igra v prozi predstavljala. Naš intendant g. Kneisel je moral potolažiti glasovitega (!) madjarskega pesnika, da je bila njegova igra od zagrebškega občinstva sprejeta z velikim odobravanjem, kar je pa ravno protivno dokazano po omenjenih demonstracijah. Da se je pa predstavljala igra v prozi, to je krivo zagrebško občinstvo, kajti ono ne razumi dram v verzih, ono je sploh za kaj takega na prenizki stopinji naobraženosti. Da jih vidite zdaj naše madjarone, kako so se vzdignili zoper intendanta, s katerim so poprej skupaj kovali propise proti demonstrantom! Javno so v „Narodnih Novinah“ poklicali tega svojega pobratima, da naj se opraviči radi teh njegovih razžaljivih izrazov o zagrebškem občinstvu. In dokler on tega ne stori, ne morejo oni nič več ž njim v gledališčnem odboru sedeti. Radovedni smo, kako se bode vsa ta stvar skončala. Čudimo se sploh, če je intendant našega gledališča zares kaj takega pisati mogel, saj so se že tolikokrat Shakespearove drame v vezanej besedi predstavljale, pa jih je občinstvo vselej razumelo. Morda misli Doczi, da so njegove igre umneje nego prvega angleškega dramatika. Potem je seveda vse to kaj druzega. Sploh pa je to ponašanje gledališčne uprave nasproti občinstvu večkrat prav neprijazno, pa ni nobene posebne dvojbe, da se je v resnici kaj takega pisati moglo.

Radi omenjenih demonstracij v gledališču je en odbornik intendancije v „Narodnih Novinah“ obdolžil hrvatsko mladež surovosti, češ, da ona sploh nima smisla za kakšne ideale. To je gotovo preostrasodba za našo mladež, pa še iz ust onih ljudi, ki jasno v saboru v svojih govorih zahtevajo, da se ima iz šole vsak ideal odstraniti, da sploh učitelj ne treba gojiti idealov v šoli. Zdaj se pa kar na enkrat iz istega tabora vzdigne mož, ter oponaša mladeži, da nima nobenih idealov. Kdo je potem kriv, da so pri nas po mnenju teh ljudi ideali zginili? Da je današnja mladež povsodi, ne samo na Hrvatskem, bolj razposajena nego je bila nekdanj, to je sploh znana stvar, kajti to so posledice naše moderne šole. Hrvatska mladež pa vendar ni tako surova, kakor jej omenjeni odbornik oponaša. Celó priznati moramo, da je naša mladež veliko bolj mirna nego na pr. madjarska, katerej so dovoljene vse demonstracije. Ko bi se pri nas dogodile take demonstracije, kakor se dogajajo včasih v Pešti, zaprto bi bilo vseučilišče in kazni bi sledila za kaznijo. Sploh moramo pa reči, da se naša mladež prav mirno ponaša, in da je zadnjič v gledališču svojo nevoljo izrazila radi madjarskega dramatika. Zakaj se pa take igre predstavljajo, ki niso mnogo vredne niti po obliki niti po sodržaju in vrh tega še iz madjarskega predstavljene, kakor da ne bi bilo boljih proizvodov v drugih literaturah. Če mislijo le ti privrženci madjarske kulture, da mora biti le to, kar oni občinstvu podajejo, zanj v vsakem pogledu dovršeno in da se sploh ne sme kritizirati, potem so v istini neliberalni, in na ta način izzivljejo sami demonstracije v mirnem občinstvu, ki je tako ravnanje sploh v početku obsodilo. Zakaj se povsodi le njihovi nazori kot spasonosni prikazujejo, vse drugo pa potemnuje? Pravo, živo hrvatsko mišljenje naj se goji povsodi, pa ne bode od nobene strani protivščine.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je včeraj sprejel v avdijenci g. Kočevarja, predsednika deželnega sodišča v Ljubljani.

(Državnozborska volitev.) Danes se je v Ljubljani vršila dopolnilna volitev državnega poslanca. Volilcev je prišlo na volišče 395. G. Josip Kušar je dobil 393 glasov, 1 glas g. župan, jeden listek je bil prazen.

(Odlikovanje.) Njih Svetost papež Leon XIII. odlikoval je celovškega stolnega prošta, preč. gosp. dr. Val. Müller-ja, z dostojanstvom protototarija „ad instar Participantium“, č. g. stolnega kanonika Andreja Alijančiča pa je imenoval papeževega domačega prelata. Prvi imenovanih preč. gg. je dolgoletni, vlezaslužni vodja družbe sv. Mohorja, drugi pa njen marljivi odbornik. Tako je s tem imenovanjem sv. oče počastil i najodličnejši ter najvažnejši naš narodni zavod. Obema preč. gg. pa kličemo: Na mnogaja leta! Od srca čestitamo!

(V Ameriko) se je danes odpeljal č. g. Frančišek Šušteršič, doslej kaplan v Smartnem pri Litiji. Dobil bode službo med Slovenci v nadškofiji Chicago.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega v sredo, 8. dan aprila t. l., ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. — 1. Oznanilo predsedstva. 2. Pravnega in personalnega odseka poročilo a) o določitvi letošnjih dopolnitvenih volitev za mestni zastop; b) o deželnega odbora kranjskega dopisu glede vtetovljenja neke stavbinske parcele pri novi deželni bolnišnici; c) o premembi pravil mestne hranilnice in pomnožitvi uradniškega osebja hranilničnega. 3. Finančnega odseka poročilo a) o računskem zaključku mestne hranilnice za prvo upravno dobo; b) ob izplačilu dovoljenega mestnega prispevka za gradnjo novega deželnega gledališča in o zvišanju tega prispevka; c) o premestitvi vojaške oskrbovalnice in bolnišnice. 4. Občinskega svetovaleca Antona Kleina samostalni predlog o redu za skladišča drv. 5. Personalna. (V tajni seji.)

(Predavanje o Afriki.) Sinoči je v redutni dvorani o. Atanazij (prof. Vonbank), trapist v Mariannahillu v Natalu, predaval o svojem potovanju iz Londona v južno Afriko. Predavanje je bilo prav zanimivo, navzočni so bili g. deželni predsednik, gospod župan, več preč. g. kanonikov, mnogo gospodov profesorjev in veliko družega odličnega občinstva. Jutri objavimo daljše poročilo.

(Umrl) je nocoj ob 3/4 12. uro č. gosp. Fr. Arhar, upokojeni duhovnik v Repnjah pri Vodicah. Rodil se je l. 1812. Pogreb bo v četrtek ob 9. uri. N. v m. p.!

(Domača umetnost.) Gospod Anton Gvajc, sin tukajšnjega tesarskega mojstra, akademik na dunajski akademiji za lepe umetnosti, razstavil je v Giontinjevi prodajalnici podobo umrlega kranjskega zgodovinarja in numismatika Antona Jelovška, katero je prav izvrstno dovršil po stari fotografiji. Delo kaže, da je mladi umetnik vrlo napredoval. Tudi misel je jako srečna, da je naslikal moža, ki je bil kot veščak v svoji stroki znan tudi v tujini. Morda bi bilo prav, ko bi slavni deželni odbor kranjski kupil to podobo, ker Jelovšek ima mnogo zaslug tudi za kranjski muzej.

(Deželni odbor štajerski) je na deželni nižji gimnaziji v Ptujju podelil izpraznjeno učiteljsko mesto za klasično filologijo in nemški jezik doseadanjemu tamošnjemu supletu g. Viljemu Sahli.

(Iz Goričan) pri Medvodah se nam piše: Znana stvar je, da delavci v naši in sosedni tovarni primerno le malo zaslužijo. Dnevni zaslužek znaša 60, 65 in 70 kr. Od tega pičlega zaslužka pa je treba še v bolniško blagajno plačevati. Ker je mnogo delavcev oženjenih, je pač jasno, da se s tako plačo družina težko preživi. Imamo tudi tovarniškega zdravnika, ki pa stauje v Ljubljani. Ta gospod bi moral svojo plačo dobivati iz bolniške blagajne, kar pa se redno ne zgodi. Tako je neki delavec zbolel na očeh. Tovarniški zdravnik ga je zdravil, a ni mu mogel pomagati. Primoran je bil pri nekem drugem zdravniku iskati pomoči in na posled 19 gl. plačati iz svojega žepa, akoravno je plačeval v bolniško blagajno. Sploh pa dotični zdravnik tudi ni dovolj previden v svojih besedah. Toliko v pojasnilo.

(V Gradcu) je po zadnjem ljudskem štetju (vštevši 4638 vojakov) 107.568 prebivalcev, in sicer 96.433 Nemcev, 607 Slovencev, 80 Čehov, 154 Italijanov; po veri je 103.413 katolikov, 2599 protestantov, 1238 židov, 50 brezvercev. L. 1857 je bilo le 348 protestantov in 5 židov. Brati in pisati jih ne zna 15.226 oseb.

(Nove skladbe.) G. Ig. Hladnik, kapiteljski organist v Novem Mestu, je zložil 20 „Marijinih pesem“. Tisek Blasnikovih dedičev. — G. Janez Laharnar, organist na Šentviški Gori na Goriškem (pošta sv. Lucija), je izdal pod naslovom „Gorske cvetlice“ sedem skladb za mešan zbor. Dobé se pri skladatelju in pri g. Gašperju Likarju, knjigotržcu v Gorici po 50 kr., s pošto 5 kr., več. — Goriško cecilijansko društvo je izdalo zbirko, ki obseza 6 „Tantum ergo“ in pet „Lavretanskih litanij“. — Kritiko o teh skladbah nam je obljubil doposlati veščak.

(Slovansko pevske društvo v Trstu) vabi na prvi koncert, kateri bode v nedeljo dné 12. aprila v redutni dvorani „Politeama Rossetti“ (vhod via Chiozza). Pri koncertu sodelujejo blagobotno gospa Podgornik-Tolomei, gospa Strasser-Čehova in slavni

tamburaški zbor. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 40 kr. Sedeži I. reda 60 kr., sedeži II. reda 40 kr., sedeži III. reda 20 kr. Vstopnice se dobivajo v „Slovanski čitalnici“ (Via Campanile št. 4), v kavarni „Comercio“, v „Delalskem podpornem društvu“, pri g. A. Žitku (Corsia Stadion), na večer koncerta pa tudi pri blagajni. Vspored: 1. M. Brajša: Koračnica, društvu posvečena; moški zbor. 2. F. Janda: „Kariški Slov. pesni“ udara tamburaški zbor. 3. O. Weber: „Aria Agate“ iz opere „Freischütz“; poje gospa Strasser-Čehova. 4. L. Podgornik-Tolomei: „Koncertna parafraza“ o južnoslovanskih melodijah; igra na klavirji gospa skladateljica. 5. Fr. A. Vogl: „Oigani“; moški zbor s tenor-solo, poje g. J. pl. Masnec. 6. Sl. Katkič: „Z Bogom more“; varijacije za brač-solo s spremljevanjem tamburaškega zbor. 7. a) J. E. Tomič: „Hajd u kolo“; b) F. Pivoda: „Na visosti hvězdy sviti“; poje gospa Strasser-Čehova. 8. A. Dvořak: „Slovanski plesi št. VI. in VIII.“; igra na klavirji gospa L. Podgornik-Tolomei. 9. A. Förster: „Kiteca slovenskih narodnih pesni“, poje mešani zbor.

(Hudodelstvo.) Dne 2. t. m. je mesarski hlapec Janez Schönwetter pri sv. Ilgu napal hrvaškega živinotřca Barbariča, prerezal mu vrat in odnesel denar. V Gradcu so razbojnika prijeli in dne 4. t. m. odposlali v Maribor, kjer je ležal ranjenec. Morilec ni tajil svojega grozodejstva. Barbarič je mej tem umrl.

Telegrami.

Dunaj, 6. aprila. Bivši državni poslanec baron Lappena je umrl v Persenbeugu. — Evgen grof Czernin je odložil državnozbornski mandat. — Pri današnjih ožjih volitvah so izvoljeni trije antisemitje.

Dunaj, 7. aprila. Glavni tajnik avstro-ogrske banke Leonhardt je umrl.

Berolin, 7. aprila. „Nordd. Ztg.“ piše: Popolnoma izmišljena so poročila avstrijskih listov, da se je Caprivi pri Rudiniju pritožil o njegovi zadnji izjavi, kakor da bi Italija trodržavno zvezo smatrala le defenzivno, kar bi le oslabilo trodržavno zvezo.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—59)

Tuji.

5. aprila.

Pri **Maliču**: Kundman, inženér, s soprogo; Blitz, Jelinek, Burkhardt, Hoek, Schuller, trgovci, z Dunaja. — Cammes, zasebnica, iz Trsta. — Jaris iz Monakovega. — Gned, restavratér, iz Zadra. — Ehrhardt, trgovec, iz Hamburga. — baron Lazzarini iz Gradca. — Klietsch iz Gorice. — Rom, trgovec, iz Kočevja.

Pri **Stonu**: Prof. dr. Ludwig, Stork, c. kr. dvorna svetnika; Noe Stross, tovarnar; Juer, Schwab, Massarik, trgovci, z Dunaja. — Hern, trgovec; Eilam, potovalec, iz Trsta. — Liebman, trgovec, iz Budimpešte. — Domladis iz Hirske Bistrice. — Sikinger, tovarnar, iz Štíre. — Stiasny z Nemškega Broda. — Rautnig, trgovec, iz Gradca. — Lettner iz Lianca. — Schüek, trgovec, iz Iglave. — Temnikar, odvetnik, s soprogo, iz Slov. Gradca.

Pri **avstrijskem caru**: Schluet iz Gradca. — Rabič iz Radovljice. — Goli, trgovčeva soproga, s hčerami, iz Idrije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		734.3	3.4	brezv.	megla	
8. u. pop.		733.6	13.4	sl. zapad	jasno	0.00
9. u. zveč.		734.4	7.0		jasno	

Srednja temperatura 7.9°, za 0.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafočno poročilo.)

7. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gl.	30	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	92	"	20	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	"	70	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	95	"
Akcije avstr.-ogrske banke	987	"	—	"
Kreditne akcije	299	"	50	"
London	115	"	85	"
Srebro	—	"	—	"
Francoški napoleond.	9	"	21	"
Cesaraki cekini	5	"	47	"
Nemške marke	56	"	87 1/2	"

Izjava.

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju sklenilo je v svoji zborovi seji dné 21. februarija 1891, da se zahvali na nadaljnem brezplačnem dopošiljanju šaljivega lista „Brus-a“ iz sledečih razgovor: „Brus“, svoje dni jedini slovenski šaljivi list, nikakor ne spolnuje stavljene si naloge, ker piše v slogu, s katerim se akademično izobražen človek ne more strinjati. Dasi bi mu bila dolžnost, stati nad strankami in jednako bičati napake vseh, vendar jednostranski smeši in črni našo duhovščino, katere je bila prva probuditeljica slovenskega naroda in je še posebno ob periferiji, skoraj jedina zaslonba narodova.

Na Dunaju, dné 6. aprila 1891.

Za odbor akad. društva „Slovenija“:

L. Batič,

t. č. predsednik.

A. Podpečnik,

t. č. odbornik in tajnikov namestnik.

Ker se odhajajoč v Kolumbijo nisem utegnil osebno posloviti pri vseh svojih znancih in prijateljih, kličem jim tem potom srčno: „Na zdravje“.

Na Glincah pri Ljubljani, dné 7. aprila 1891.

Fr. S. Šušteršič.

Za majnik:

Dvajset Marijnih pesem

za mešan zbor zložil Ig. Hladnik.

Cena 60 kr., po pošti 63 kr.

Prodaja jih „Katol. Bukvarna“ v Ljubljani, Fr. Norbert Gregl v Nazaretu, Štajersko, in J. Krajec v Novem Mestu. (3—1)

Kipi Matere Božje lurške

v umetno izdelani skalni jami, solidno in trdno narejeni. (6—4)

Cena podobi z jamo vred:

Velikost podobi	od gipsa	od lesa
100 cm	gl. 75.—	gl. 90.—
75 "	" 40.—	" 58.—
63 "	" 30.—	" 42.—
56 "	" 20.—	" 35.—
45 "	" 10.—	" 25.—
35 "	" 7.80	" 18.50
26 "	" 5.50	" 14.—

Jamo brez podobe računam po velikosti.

JANEZ FRAIDEN,

kipar, Waidhofen ob Ybbs-u, Dolenja Avstrija.

Sargova glicerina zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilično na popotovanji. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr. (26)

